

Podezření o nelegálním a neetickém chování archeologů na Moravě a ve Slezsku

Přehled výzkumů je recenzovaný časopis vydávaný Archeologickým ústavem AV ČR v Brně. Přináší souhrn zpráv o výzkumných akcích všech oprávněných archeologických organizací z území Moravy a Slezska. Platí zde obdobně jako v případě publikování Výzkumů v Čechách, že se nelegální činností detektorářů a nelegálním či neetickým chováním archeologů nikdo na úrovni ARÚ nezabývá. ARÚ sice stanovuje pravidla provádění výzkumů a profesní etiky, ale nekontroluje jejich dodržování ani nevyvozuje žádné důsledky z jejich (opakovaného a dlouhodobého) porušování a nelegální/neetickou činnost publikuje bez patřičného komentáře. Vybrané údaje, v nichž je otevřeně referováno o použití detektoru kovů „amatéry“, byly publikovány v letech 2011–2015. Moravským specifikem je neskrývané působení hledačů přímo na známých archeologických lokalitách a v jejich blízkém okolí, tedy cílené rabování, s (tichým) souhlasem archeologů. Zvláštností je i účast archeologa bez oprávnění k provádění archeologických výzkumů (Bříza S. – Městské muzeum Krnov). Nejvíce zaznamenaných kontaktů s detektoráři pochází ze Šumperska (Halama J.) a Krnovska (Bříza S.).

Zapisovatelé akcí podávají někdy kuriózní vysvětlení okolností nálezů (**vyznačeno modře**). Přestože jsou hledači většinou známi jménem, archeologové nepodnikají žádné kroky vedoucí ke stíhání zřejmých pachatelů přestupků či trestných činů. Mnohé nevzrušuje ani vědomí, že hledač nález neodevzdal do příslušného muzea, čímž přispívají ke vzniku nelegálních soukromých sbírek a mohou se tím dopouštět i spolupachatelství. U níže vyjmenovaných akcí lze předpokládat následující druhy nelegálního a neetického chování nebo vědomě nesprávného zápisu:

1. Nález učiněný detektorem kovů, tzn. při cílené prospekci, není nálezem *náhodným*.
2. Pojem *amatérský archeolog* je protimluv.
3. Nelegální prospekce detektorem kovů = provádění terénního archeologického výzkumu bez patřičného oprávnění = přestupek provádění archeologického výzkumu neoprávněnou osobou, přestupek provádění neoprávněných výkopů na území s archeologickými nálezy, přestupek proti majetku, trestný čin poškození cizí věci.
4. Nesplnění příslušné oznamovací povinnosti po objevení nálezů = přestupek.
5. Chybí uvedení místa uložení nálezů.
6. Nález nebyl odevzdán do příslušného muzea = přestupek proti majetku, trestný čin zatajení věci resp. trestný čin krádeže.
7. Zařazení nálezů do sbírky muzea (stal-li se nález majetkem muzea bez projednání přestupku či trestného činu správním orgánem) = porušení profesního etického kodexu.
8. Nelegální činnost nebyla oznámena příslušným orgánům = možné účastenství na trestném činu a porušení profesního etického kodexu.
9. Akce je nesprávně označena jako záchranný archeologický výzkum (za nějž nelze považovat celoplošnou prospekci rozsáhlejšího území a to ani v případě oraného pole).
10. Akce je nesprávně označena jako povrchový sběr s detektorem kovů, přičemž dochází ke vkopům a vyjímání nálezů z terénu (často intaktního).
11. Akce má charakter badatelského archeologického výzkumu destruktivní povahy, provedeného bez náležité povolovací procedury.

Biskupice u Jevíčka (okr. Svitavy)

Hradiště „Hrubé Kolo“. Ojedinelý nález. Fragment středověkého srpu.

Na úbočí svahu hradiště „Hrubé Kolo“ nad intravilánem vsi Biskupice byl při detektorové prospekci 18. 7. 2008 nalezen fragment železného srpu. Místo nálezů udávají GPS souřadnice.

Artefakt ležel v hloubce v rozmezí 8–15 cm ve sterilním podloží rezavé barvy čepelí kolmo ostřím do země. Vzhledem k nálezu předmětu ve spodní části svahu hradiště, odděleném od areálu soudobou cestou, znemožňující v době její existence erozní posuny z vrcholových partií kopce, jeví se vazba nástroje k hradišti jako méně pravděpodobná. Věrohodnější je souvislost nálezu se vsí Biskupice nacházející se v těsné blízkosti. Torzo srpů je uloženo v Regionálním muzeu v Litomyšli.

David Vích

Brantice (okr. Bruntál)

„U dvora“. Doba římská. Mince. [Náhodný nález](#).

Minci našel Vladimír Dofek při pochůzce terénem roku 2014 pomocí detektoru kovů Minelab X-Terra 705 na povláceném poli severně od silnice č. 45 Krnov – Bruntál (místní část „U dvora“). Nález pochází z hloubky cca 15 cm, lze ho tedy řadit mezi povrchové sběry. Jedná se o stříbrnou minci o průměru 17,00–17,75 mm, hmotnost 2,58 g. Na aversu je vyražen portrét a jméno císaře Hadriana (117–138 n. l.), revers je víceméně nečitelný. Nález je uložen ve sbírkách Městského muzea Krnov.

Svatopluk Bříza, Vladimír Dofek

Buchlovice (okr. Uherské Hradiště)

„Modla“. Doba halštatská. Hradisko. Povrchový sběr.

V průběhu roku 2013 se do sbírek Moravského zemského muzea podařilo získat tři železné profilované jehlice, které máme od sběratele provádějícího zde prospekci za pomoci detektoru kovů. Předměty pocházejí z hradiska „Modla“ u Buchlovic a upřesňují tak jeho chronologické zařazení, které bylo dosud na základě v literatuře známých nálezů uváděno do eneolitu (jevišovická kultura), do kultury lužických popelnicových polí, doby laténské (LT A – LT C2-D1) a středověku. Získané nálezy lze jednoznačně datovat do doby halštatské (platěnické fáze kultury lužických popelnicových polí).

Ivan Čižmář

Býkov–Láryšov (okr. Bruntál)

Extravilán (zalesněná plocha). Mladší doba římská. [Náhodný nález](#).

V roce 2013 našel Rudolf Feilhauer pomocí detektoru kovů v zalesněném prostoru v hloubce 10 cm bronzovou sponu, kterou předal do archeologických sbírek Městského muzea Krnov.

Datovat ji lze do 1. pol. 4. stol.

Svatopluk Bříza, Rudolf Feilhauer

Drnholec (okr. Břeclav)

„Roviny“. Doba římská. Ojedinelý nález. Průzkum detektorem kovů. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově.

Na poli na levém břehu Dyje, resp. vodního díla Nové Mlýny – horní nádrže, byla při průzkumu s detektorem kovů nalezena polovina bronzové pinzety.

František Trampota

Javorník (k. ú. Bílý Potok, okr. Jeseník)

„Pole mrtvých“ (ppč. 1920). KLPP. Bronzová jehlice. [Náhodný nález](#).

Na jaře 2015 našel Jan Lednický z Jeseníku při pochůzce v polích jihovýchodně od obce Bílý Potok bronzovou jehlici. Předmět objevil pomocí detektoru kovů v hloubce do 20 cm. Jde o nový typ bronzové jehlice, pro kterou známe zatím analogii pouze z výšinného sídliště v Krnově – Burgbergu (Bříza, Sosín 2015, 182). Vzdálené analogie k těmto jehlicím nacházíme v oblastech

západně od našeho území. Jehlici můžeme vzhledem k místu nálezů datovat do kultury lužických popelnicových polí. Jehlice je uložena ve Vlastivědném muzeu Jesenicka v Jeseníku.
Milan Rychlý, Stanislav Stuchlík

Kostelec u Holešova (okr. Kroměříž)

Kostelecké polesí. Doba stěhování národů, raný středověk. Ojedinelý nález.

Na počátku května 2011 našel J. Škrdla pomocí detektoru kovů jednosečný železný meč - sax, který neprodleně [předal pracovníkům Archeologického centra Olomouc](#). Předmět byl nalezen v západní části kosteleckého polesí, zhruba 800 m VSV od osady Karlovice. Dodatečné ohledání místa nálezů ukázalo, že meč byl uložen naplocho v orientaci SV-JZ (nelze zjistit směr hrotu). Začištění výkopu nepotvrdilo charakteristickou tmavší výplň objektu, pouze 7 cm lesní hrabanky a 20 cm písčitého podloží. [Nálezce přes opakovanou prospekci širšího okolí](#) nenalezl žádné další kovové předměty.

Miroslav Daňhel

Krnov (k. ú. Opavské Předměstí, okr. Bruntál)

„Burgberg“ (Přední cvilínský kopec). KLPP. Bronzová jehlice. [Náhodný nález](#).

Jehlici našel Ludvík Sosín při pochůzce terénem pomocí detektoru kovů Whites prizm 4 v prosinci 2014, a to na východním svahu Burgbergu (Předního cvilínského kopce) v zalesněném prostoru [v hloubce do 15 cm – tento nález lze tedy klasifikovat jako povrchový sběr](#). Jedná se o bronzovou jehlici s kulovitou (cibulovitou?) hlavicí s provrtem hlavice. Vzhledem k okolním doposud známým nálezům doby bronzové z Burgbergu, Schellenburgu (Zadního cvilínského kopce) a Červeného Dvora lze zde prezentovaný nález datovat do kultury lužických popelnicových polí. Jehlice je uložena v Městském muzeu Krnov.

Svatopluk Bříza, Ludvík Sosín

Krnov (k. ú. Opavské Předměstí, okr. Bruntál)

Hradisko Schellenburg (Zadní cvilínský kopec). KLPP. Bronzový srp. [Náhodný nález](#).

Srp našel Miroslav Legerski při pochůzce lesem v prostoru výšinného hradiště Schellenburg (Zadní cvilínský kopec) pomocí detektoru kovů v lesní hrabance [v hloubce do 15 cm, tento nález lze tedy klasifikovat jako povrchový sběr](#). Vzhledem k tomu, že nález pochází z vnitřní plochy hradiště kultury lužických popelnicových polí, lze jej zařadit do tohoto období – nejspíše do jeho slezské fáze, kdy zde intenzita osídlení dosahovala vrcholu. Nález je uložen v Městském muzeu Krnov.

Svatopluk Bříza, Miroslav Legerski

Loštice (okr. Šumperk)

„K Vlčícím“. Doba římská. Ojedinelý nález. Detektorový nález. Uložení: Vlastivědné muzeum Šumperk.

V oblasti Mohelnicka (okr. Šumperk) známe několik germánských sídlišť ze střední doby římské. V roce 2013 zde byla nalezena vůbec první spona z daného období, a to pomocí detektoru kovů (manželé Pokorní z Vlčic – odevzdána do sbírek Muzea Mohelnice). Spona byla nalezena na poli při jihozápadním okraji Loštic, další nález z doby římské z této polohy neznáme (ani z dalších prospekcí). Nejbližší soudobou lokalitou je sídliště v poloze Loštice, Na Tabulích, vzdálené cca 400 m vzdušnou čarou severovýchodním směrem.

Jakub Halama

Luděřov (okr. Olomouc)

„Švédská hradba“. Mladší doba železná. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Při provádění terénní prospekce pomocí detektoru kovů [se podařilo](#) najít železnou sekeru. Nález byl učiněn na katastru obce Luděřova v zalesněném terénu asi 650 m severozápadně od návsi. Nejedná se o jedinou stopu pobytu Keltů v okolí Luděřova. Nález pochází z míst asi 100 m severně od známého čtyřúhelníkovitého opevnění zvaného Švédské šance, které je dnes interpretováno jako keltská Viereckschanze. V blízkosti této svatyně se podařilo získat keramický materiál z mladší doby železné, indikující zde laténské sídliště. Presentovaná sekera tak patrně představuje další doklad osídlení na katastru Luděřova v mladší době železné.

Lukáš Hlubek, Tomáš Přidal

Lukoveček (okr. Zlín)

„Na Klečůvce“. Pozdní doba bronzová. Depot. Povrchový průzkum detektorem kovů. Uloženo v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

V závěru roku 2012 našel K. Škrdla při [povrchovém sběru pomocí detektoru kovů](#) depot bronzových předmětů. Místo nálezů je situováno v západní části katastru v horní části lesní trati „Na Klečůvce“ v nadmořské výšce 440 m, nedaleko pod vrcholem výrazného hřebtu. Místo nálezů bylo zaměřeno GPS. [Nálezy spočívaly v lesní půdě v hloubce 20 cm](#) bez zřetelného uspořádání. Soubor sestává z 9 bronzových předmětů.

Miroslav Daňhel

Malá Morava (okr. Šumperk)

Parc. č. 1344. Raný středověk. Železná sekerka. Ojedinělý nález. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum Šumperk.

Na konci prosince roku 2013 našel P. Vašek (bytem v Hanušovicích) na katastru Malé Moravy pomocí detektoru kovů železnou sekerku. Nález ohlásil a 10. 1. 2014 mě jako archeologa územně příslušného muzea zavedl na místo nálezů. Jedná se o svah jihozápadního sklonu, spadající ze hřebtu od vrcholu Srázné (1074 m n. m.). Sekerka byla objevena jen několik metrů od křižovatky zpevněné úboční cesty a svážnice, v kamenité půdě, cca 15 cm hluboko. Místo jsem zaměřil s GPS přístrojem. Západně od místa nálezů stávala v novověku vesnice Krondörfel, opuštěná po druhé světové válce.

Jakub Halama

Mikulov (okr. Břeclav)

„Die Brennhügel“. Starší doba bronzová. Nález, detektorový průzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově.

Na jaře 2011 předal Regionálnímu muzeu v Mikulově amatérský hledač nález bronzové únětické dýky z polohy Die Brennhügel, která se nachází jižně od Mikulova ve vinicích mezi ulicemi Na hradbách a českou celnicí.

František Trampota

Mistřice (okr. Uherské Hradiště)

Hlubočky. Tesák. Vrcholný středověk. Ojedinělý nález.

Při detektorovém průzkumu okraje lesa pod kótou Hlubočky, přibližně 1,8 km jihovýchodně od areálu místního zemědělského družstva, byl objeven Petrem Švehlou tesák. Tesák byl předán archeologickému oddělení Slováckého muzea v Uherském Hradišti.

Miroslav Vaškových, Petr Žákovský

Mohelnice (k. ú. Studená Loučka, okr. Šumperk)

Západně od části obce Studená Loučka. Vrcholný středověk (14. století). Mincovní depot. Ojedinělý nález. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum Šumperk.

V červenci 2014 nalezla p. Koncošová pomocí detektoru kovů malý soubor mincí (7 ks) a posléze jej **řádne odevzdala** do sbírek Vlastivědného muzea Šumperk (podsbírký archeologické mohelnického muzea). Skládal se ze čtyř Pražských grošů (1 × Jan Lucemburský, 3 × Karel IV.) a tří drobných penízů. Nález byl učiněn v jehličnatém lese, v kypré zemině ve spleti drobných kořínků v hloubce cca 15 cm. Všechny mince se nacházely na jednom místě, ale ne přímo u sebe, nýbrž v okruhu o průměru 30 cm. Jiné artefakty zde nebyly zjištěny ani při výkopu mincí, **ani později při opakovaných prospekcích**. K nálezu došlo v rozsáhlém lese západně od části obce Mohelnice Studená Loučka, v jižní části táhlého hřbetu, který se postupně sklání od kóty Větrník (578 m n. m.) západním až severozápadním směrem do údolí říčky Mírovky, ke Svojanovu a Maletínu. **V tomto prostoru není známa žádná archeologická lokalita**, po zmíněném táhlém hřbetu však stoupá stará komunikace ze Svojanova a Maletína (proslulý historickou těžbou kvalitního pískovce) na Studenou Loučku.

Jakub Halama

Moravský Krumlov (okr. Znojmo)

Krumlovský les. Doba římská. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Městskému muzeu Moravský Krumlov byl poskytnut ke zpracování nález římské spony, která byla nalezena při detektorovém průzkumu v severní partii obory Krumlovského lesa v mělké hloubce pod povrchem. Jedná se o bronzovou římsko-provinciální dvoudílnou kolínkovitou sponu. Záhlavní destička předmětu je obdélníkovitá a v přední části fasetovaná, zdobená rytou cik-cakovitou linií (motiv vlčích zubů).

Jan Jílek, Martin Kuča

Moravský Krumlov (k. ú. Rokytná, okr. Znojmo)

„Na Brdcích“. Střední až mladší doba bronzová. Ojedinělé nálezy. Detektorový průzkum. Při detektorovém průzkumu byly nalezeny z polohy „Na Brdcích“ při severovýchodním okraji Moravského Krumlova východně od silnice do Rokytné získány řídce rozptýlené bronzové artefakty a ojedinělá štípaná kamenná industrie zhotovená z místního rohovce.

Martin Kuča, Milan Salaš

Nový Malín (okr. Šumperk)

Hrádek Burgstein. Vrcholný středověk. Fortifikace. **Povrchový průzkum**. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum Šumperk.

Tato vrcholně středověká fortifikace neznámého jména leží na skalnaté ostrožně na severní straně Malínské rokle, v nadmořské výšce cca 620 m (SAS: 14-42-12/2). K lokalitě nejsou dochovány žádné písemné prameny, vznik hrádku se předpokládá nejpozději okolo přelomu 13. a 14. století. Patrné jsou příkopy, valy a vrcholová plošina (pouze 31×17 m). V areálu hrádku a blízkém okolí byly uskutečněny dvě detektorové prospekce (18. 11. 2011 a 14. 4. 2013). Na vrcholové plošině hrádku bylo nalezeno jen málo železných předmětů (vše zaměřeno ručním GPS přístrojem) – vrcholně středověký hrot šípů s trnem, hrot šípů s tulejkou a různé ručně kované hřeby, které se až na výjimky koncentrovaly v severovýchodní a severní části vrcholové plošiny (existence dřevěné stavby?). Z žádného **výkopku** na vrcholové plošině však nebyl získán keramický materiál, což by mohlo svědčit o krátkém trvání fortifikace. Kolem příkopů a valů byly nalezeny pouze dva špatně datovatelné klínky, významnější je nález vrcholně středověké podkovy těsně pod reliktem valu a přístupové cesty jihozápadně od vrcholové plošiny. Další nálezy se koncentrovaly na plošinu severně od fortifikace; některé nálezy by mohly svědčit o užívání i této neopevněné severní plošiny (předhradí?).

Jakub Halama

Police (okr. Šumperk)

„Malá Polanka“. KLPP. Depot. Detektorový nález. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum Šumperk.

V rozsáhlém lese v severní části katastru Police, [mimo jakoukoli známou archeologickou lokalitu](#), nalezl p. V. Flášar dne 16. 2. 2015 pomocí detektoru kovů depot bronzových předmětů. Svůj nález telefonicky nahlásil archeologovi, artefakty ze země nevyjímal a počkal na příjezd muzejních pracovníků. Tím pádem mohlo být uložení předmětů odborně zdokumentováno. Všechny předměty se v zemi nacházely poměrně mělce, pouze 12 – 19 cm od současného povrchu. Nejspodněji ležela obrovská honosná spona, přes ni bylo na sobě naskládáno 5 nákrčníků, a to tak, že překrývaly přesně střední část spony, takže její oba růžicové konce souměrně přečnivaly oblouky nákrčníků. Nejsvrchnější nákrčník byl ovšem druhotně roztažený, snad vlivem postdepozičních procesů. Celkem se tedy jedná o 6 celých bronzových artefaktů v dobrém stavu, jejichž povrch pokrývá ušlechtilá patina tmavozelené barvy. Všech 5 nákrčníků patří ke stejnému typu, objevuje se po celý průběh mladší i pozdní doby bronzové. Nejzajímavějším předmětem z celého souboru je velká (délka přesahuje 30 cm) dvoudílná štítová (tzv. spindlersfeldská) spona s bohatou rytou a vybíjenou výzdobou. Patří k vzácnému typu Křenůvky-Domaniža, jehož chronologické postavení je striktně omezeno pouze na stupeň H B1. [Depotový celek byl zatím představen pouze populárně-vědnou formou \(Halama 2015\)](#), odbornější vyhodnocení se připravuje.

Jakub Halama

Pustiměř (okr. Vyškov)

„Pod Grefty“. Střední doba bronzová. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

V říjnu 2011 [daroval](#) M. Pospíšil Muzeu Vyškovska bronzovou sekerku, kterou našel za pomoci detektoru kovů na poli východně od Pustiměře v trati „Pod Grefty“.

Klára Rybářová

Racková (okr. Zlín)

Trať „Skála“. KLPP. Ojedinelý nález. Uložení: Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

V roce 2011 byl v trati Skála (kóta 344 m) severovýchodně od Hostišové, již v jihozápadní části katastru obce Racková, nalezen při detektorovém průzkumu bronzový srp s trnem a obloukovitou, u hrotu lehce prohnutou čepelí. Místo nálezu je situováno na zalesněném západním svahu pod vrcholovou částí kóty, v nadm. výšce kolem 338 m. Bronzový srp, nalezený ve dvou zlomcích a lehce poškozený v týlní části, byl uložen ve světle zbarvené lesní půdě, v hl. 30–40 cm, a nebyl doprovázen žádnými dalšími nálezy. Do prostoru výše zmíněného vrcholu s vyčnívajícím skalním útvarem (Skála, též Kamenica) bývá někdy kladeno pravěké hradisko, pro absenci nálezů dosud nedatované; stopy opevnění v podobě cca 100 m dlouhého valu v jeho jihovýchodní části zde zaznamenal J. Bláha. Nález bronzového srpu z období kultury lužických popelnicových polí - jako první nález na této lokalitě - by tedy mohl přispět k chronologickému zařazení hradiska v poloze Skála do mladší doby bronzové.

Jana Langová

Slatinice (k. ú. Slatinice na Hané, okr. Olomouc)

„U nádraží“. Doba laténská. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Během povrchového průzkumu na katastru Slatinic byla vyzvednuta pomocí detektoru kovů část bronzového opasku. K nálezu došlo na poli východně od obce v blízkosti železniční stanice v trati „U nádraží“. Lité bronzové opasky se objevují především v ženských žárových hrobech, které náleží do stupně LT C. Přesnou analogii ke zde uvedenému exempláři se nám nepodařilo

zjistit, ale podobně konstruované články opasků nalezené v prostoru střední Moravy pocházejí například z jednoho hrobu v Charváttech nebo z objektu v Hulíně 1.

Lukáš Hlubek

Spálov (okr. Nový Jičín)

„Kotle“, parc. č. 1749/1. Středověk, novověk. Depot(?). Ojedinelé nálezy.

Dne 22. 8. 2014 byl Slezskému zemskému muzeu ohlášen nález sedmi stříbrných mincí z katastru obce Spálov. Ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm Ostrava, bylo místo označené nálezcem – detektorářem v jeho přítomnosti opět prozkoumáno detektorem kovů. Z této polohy, která se nacházela ve svahu v lesním terénu, na pravé straně velké erozní rýhy, byl získán pouze novověký železný kroužek a knoflík z barevného kovu. [Nálezce později uznal, že si zřejmě místo nálezu přesně nezapamatoval](#) a mince původně objevil více jižním směrem, až na temeni kopce. Po očištění mincí bylo zjištěno, že se jedná o šest pražských grošů a jeden 24 krejcar Ferdinanda II. z roku 1623. Groše byly určeny jako tři pražské groše Karla IV., dva groše Vladislava II. Jagellonského a jeden groš Václava IV. Dalším šetřením snad bude zjištěna přesná poloha nálezu, a zdali byl nález exkavován jako depot, nebo se jedná o rozptýlené nálezy jednotlivých mincí. Tento objev a samotné naleziště může mít spojitost s blízkou lokalitou nazývanou Švédská skála, kde pravděpodobně na konci ostrožny nad soutokem Odry a Bralského potoka (hraniční bod země Moravské a Slezské) stával gotický strážní hrádek.

Hana Kartousová, Pavel Malík

Stavenice (okr. Šumperk)

Les Doubrava - severozápadně od mohylníku. KLPP. Sídliště. [Povrchový průzkum](#). Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum Šumperk.

Při povrchových prospekcích s využitím detektorů kovů (2011 až 2014) v lese Doubrava u Mohelnice v okolí známého mohylníku lužické kultury západně vrchu Bradlec (v SAS pod č. 14-43-20/6) byla v poloze cca 200-300 m severozápadně od pohřebiště identifikována plocha o průměru několika desítek metrů s nálezy z mladší doby bronzové. Jednalo se jak o kovové artefakty (zlomek bronz. sruhu, zlomek břitvy neurčitelného nástroje, slitky mědi či bronzu) získané detektorem, tak i o zlomky keramiky a mazanice, vyzvednuté z vývrátů stromů. Všechny nálezy byly zaměřeny pomocí ruční stanice GPS, větší kusy mědi/bronzu (analýzy ještě neprovedeny) pak i geodeticky. V širším okolí se dále podařilo nalézt bronzovou jehlici a břitvu. K ověření situace, zda jde pouze o jednotlivé ztrátové předměty či o lokalitu, byla ve dnech 8. – 9. 10. 2013 provedena malá sonda (1×1 m) v místě nálezu jednoho z větších kusů mědi či bronzu. Pod svrchní lesní zeminou se v celé ploše sondy nacházela cca 20 cm silná vrstva (kulturní?) s výskytem artefaktů (zlomky keramiky a mazanice). Další vrstva, mocná cca 10–15 cm, byla již zčásti promíšena s podložím a na nálezy chudší. Podloží tvořené žlutohnědou jílovitou zeminou začínalo v hloubce 35–40 cm a do něj byl zahlouben v západní části sondy objekt (sídlištní jáma?). Nalezenou keramiku lze předběžně přiřadit lužické kultuře mladší doby bronzové. Podařilo se tak zjistit dosud neznámou sídlištní polohu lužické kultury a poodhalit tak záhadu existence dosud zdánlivě osamělého mohylníku uprostřed lesa Doubravy.

Jakub Halama

Strachotice (okr. Znojmo)

Bez udání tratě. Doba římská. Sídliště. Povrchová prospekce.

Ze [sbírky soukromého sběratele](#) pochází jednoduchá bronzová spona s obdélníkovitou nožkou. Šatové spínadlo bylo nalezeno při detektorové prospekci na katastru obce Strachotice. Přesná

lokace nálezů v rámci katastru obce není autorovi tohoto příspěvku známa. Soliterní nález ze Strachotic můžeme datovat pouze rámcově do rozmezí poloviny 3. až 4. století.

Pavel Horník

Úvalno (okr. Bruntál)

Extravilán. Doba bronzová. Bronzová jehlice. [Náhodný nález](#).

Jehlici našel Ludvík Sosín při pochůzce po poli pomocí detektoru kovů Whites prizm 4 na podzim roku 2014, a to východně od železniční trati Krnov – Opava, severně od železniční zastávky Úvalno [v hloubce do 20 cm](#). [Nález lze tedy klasifikovat jako povrchový sběr](#). Jedná se o horní část hřebíkovité jehlice. Jehlice je uložena ve sbírkách Městského muzea Krnov. Svatopluk Bříza, Ludvík Sosín

Vranovice (k. ú. Vranovice nad Svratkou, okr. Brno-venkov)

Z katastru obce. Doba stěhování národů. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

V roce 2004 byla pomocí detektoru kovů na blíže nespecifikovaném místě v k. ú. Vranovice nad Svratkou objevena stříbrná pozlacená esovitá spona. [Spona se momentálně nachází v soukromé sbírce](#). O nálezu esovité spony toho bohužel mnoho nevíme. Není znám nálezový kontext a z toho důvodu nemohlo být místo blíže ohledáno. Rovněž informace o katastru jsou pouze rámcové. Nálezem spony vyvstala celá řada otázek, na které bohužel není možné s určitostí odpovědět.

Adéla Matoušková

Zátor (k. ú. Loučky u Zátoru, okr. Bruntál)

Okolí hradu Zátor. Středověk. Mince. [Náhodný nález](#).

Minci našel Rudolf Feilhauer při pochůzce lesem roku 2011 za pomoci detektoru kovů [v hloubce cca 0,10 m pod povrchem – nález lze tedy klasifikovat jako povrchový sběr](#). Místo nálezů se nachází na severo-severovýchodním úbočí hřbetu Zátorského vrchu (pod zříceninami hradu Zátor). Jedná se o drobnou stříbrnou minci s oboustrannou ražbou – určena je jako haléř Václava IV., ražba z let 1384 – 1385. Mince je uložena ve sbírkách Městského muzea Krnov. Svatopluk Bříza, Rudolf Feilhauer